

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:- भारतीय अर्थव्यवस्था (भाग-१) (ECG-101)

दिनांक: २२/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. भारतातील उच्च जन्मदराची कारणे स्पष्ट करा.
 २. भारतातील शेती उत्पादकतेतील प्रवृत्ती स्पष्ट करा.
 ३. भारतातील धारणाक्षेत्र लहान असण्याची कारणे स्पष्ट करा.
 ४. भारतीय संदर्भानुसार सिंचन सुविधेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
१. स्वातंत्र्यानंतर भारतीय अर्थव्यवस्थेतील संरचनात्मक बदल स्पष्ट करा.
 २. भारतातील कृषी उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा.
 ३. कृषीविषयक किंमत धोरण स्पष्ट करा.
 ४. कुटुंब कल्याण कार्यक्रम स्पष्ट करा.
 ५. लोकसंख्या संक्रमणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)
१. नाबार्ड
 २. धारणाक्षेत्राची वर्गवारी
 ३. सहकारी शेती
 ४. भूदान चळवळ

Translation in English

Sub: Indian Economy (Part-I) (ECG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the causes of high birth rate in India.
2. Explain the trends in agricultural productivity in India.
3. Explain the causes of small size of land holding in India .
4. Explain the importance of irrigation facility under Indian context .

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the structural changes in Indian Economy after independence .
2. Explain the causes of low agriculture productivity in India .
3. Explain the Agriculture price policy.
4. Explain the family planning programm.
5. Explain the theory of demographic transition.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. NABARD
 2. Types of land holding
 3. Co-operative farming
 4. Bhoodan movement
-